

Qui serà el primer d'anar-se'n, Grècia sortint de l'eurozona o el Regne Unit abandonant la Unió Europea?

—El Regne Unit no abandonarà la Unió Europea. És clar que no. Estem profundament lligats amb Europa. Pel que fa la cultura, la història i la geografia, som una nació europea.

—El vostre company de coalició, el Partit Conservador de David Cameron, escèptic amb la Unió Europea, hi està d'acord?

—I tant. Els conservadors no hi creuen, en la idea d'abandonar la Unió Europea.

—Però l'electorat sí. Els sondatges indiquen que si hi hagués un referèndum, una clara majoria votaria a favor d'abandonar la Unió Europea.

—Sondatges d'opinió de tot Europa —als Països Baixos i al sud d'Europa— comencen a mostrar un desencantament creixent amb la Unió Europea. En aquest aspecte, el Regne Unit no hi és sol, ni de bon tros. Anem perdent la fe en la Unió Europea i les seves institucions —per uns motius comprensibles, si tenim en compte els problemes econòmics a què ens encarem. Però això no vol pas dir que tingui gens de sentit preveure el trencament total de la Unió Europea.

—Això no és massa elitista? Continuem endavant, malgrat què diguin els nostres electors?

—En absolut. Tot al contrari. No crec que la resposta a aquest desencantament pugui ser: “Bé, doncs dividim-ho tot.” No podem tornar al segle XIX, elevar els nostres ponts llevadissos i dir: “Nosaltres no tenim res a fer junts; Alemanya no treballarà amb els Països Baixos, el Regne Unit no treballarà amb França.” Això és absurd. Tenim l'obligació de treballar plegats. Aïllar-se no és la solució.

—Grècia hauria d'abandonar l'eurozona?

—Això només ho pot decidir el poble grec, segurament a les eleccions del juny. Però si abandonen l'eurozona, de segur que hi haurà repercussions serioses a la resta d'Europa que ara amb prou feines si podem preveure.

—Londres ha refusat fermament d'adoptar l'euro i s'ha mantingut perfectament en la lliura. Detecteu ara una mena d'alegria entre el munt de crítics de l'euro del vostre país?

UNIONFIGLOS

“Tenim l'obligació de treballar tots plegats”

El vice-primer ministre britànic, Nick Clegg, sosté que la Unió Europea s'ha de mantenir unida per a plantar cara a la crisi. L'eurozona ha de saber quin serà el seu futur —sosté—, perquè, si no, Europa viurà una nova onada de nacionalisme i xenofòbia.

—Hi ha una certa delectança, sens dubte. Però mai no he entès per què. Nosaltres, com a país, depenem àmpliament de la prosperitat de l'eurozona per a la nostra prosperitat.

—Basant-vos en la vostra experiència amb la lliura, quin consell doneu als polítics de l'eurozona?

—Dues coses són evidents. No es pot demanar que una moneda única tingui èxit si no es compensa la camisa de força del tipus d'interès únic amb una flexibilitat superior de l'economia en algun altre àmbit. Per això és tan important d'augmentar la competitivitat econòmica i d'aplicar reformes laborals i de les pensions. També hem d'obrir definitivament el mercat comú en aquells aspectes en què encara cal,

com ara l'energia, els serveis o l'economia digital. Això portaria un creixement real. I el segon gran tema és aquest: no es pot tenir una moneda única sense transferències fiscals. Aquestes transferències fiscals poden prendre diverses formes: poden ser el repartiment de deute, potser en forma d'eurobons. Poden ser transferències d'un govern a un altre. Cal alguna cosa que creï acompanyament fiscal a la unió monetària.

—Sou, doncs, partidari de l'emissió conjunta d'eurobons, una idea que horroritza el govern alemany?

—Comprenc perfectament la posició dels contribuents i els polítics alemanys. És comprensible que siguin refractaris a admetre aquestes possibilitats de convertir-se de nou en els grans pagadors

de la Unió Europea. Però em fa l'efecte que les transferències fiscals són inevitables. L'eurozona no reeixirà en la disciplina fiscal tota sola.

—**Que tingueu sort explicant-ho als alemanys.**

—El problema és que veiem una manca clara de lideratge integral que estableixi una visió de com s'ho farà la zona euro per a ser sostenible a llarg termini. Allò que la gent ha de saber urgentment és que la resposta no pot aparèixer de cop i volta. I tant que no. És una cosa complexa, tothom ho sap. Però l'eurozona ha de saber cap a on es dirigeix. Políticament, cal establir aquesta visió, perquè la gent sàpiga que el vehicle no va a la deriva i, per tant, pugui tornar la confiança en el sistema. Si no ho fem, no tan sols serà econòmicament destructiu.

—**Què més passarà?**

—Si l'eurozona no se'n surt a l'hora de projectar una visió completa del seu futur, creixeran tot un seguit de moviments nacionalistes, xenòfobs i extremistes a tota la Unió Europea. I, francament, el debat britànic sobre l'adhesió a la UE serà anecdòtic en comparació amb l'auge del populisme polític.

—**Voleu dir que la cancellera alemanya, Angela Merkel, no és prou activa?**

—Tothom hauria de ser més actiu. De moment, tenim cimeres d'emergència l'una darrere l'altra, rescats l'un darrere l'altre i un govern darrere un altre. Això no pot continuar. Ja ho sabem prou bé, al nostre continent: la inseguretats econòmica i la paràlisi política és una combinació ideal per a un augment de l'extremisme i la xenofòbia. I jo, com a fervent liberal i pro-europeu, crec que seria un desastre que la pèrdua del control i la manca d'una solució completa significués una empenta a l'extrema dreta o l'extrema esquerra. Però és cap aquí on ens adrecem.

—**A Alemanya no sembla que els partits populistes treguin profit de la crisi... si més no de moment.**

—Això és perquè l'economia alemanya va força bé. Vull retre homenatge al notable model econòmic alemany. Actualment, els ciutadans alemanys no senten tan insegurs com els espanyols, italians o grecs. Però no s'ha de menystenir com n'és de poderosa, la por. És una de les emocions més poderoses de

la societat. I en aquests moments hi ha molta por. Seria absurd de pensar que l'extremisme i la inestabilitat en unes altres parts de la Unió Europea no arribarà a afectar tothom, tant a Alemanya com al Regne Unit.

—**Demaneu més lideratge. Però, fins ara, quina ha estat la contribució del Regne Unit per a resoldre els problemes de l'eurozona? Cameron ni tan sols ha volgut afegir-se al pacte fiscal, un nou tractat que garantirà la disciplina pressupostària dels estats membres i que han signat 25 països de la Unió Europea.**

—En el període previ a l'última cimera europea, segurament vam ser més actius diplomàticament que qualsevol altre govern. Jo parlava per telèfon constantment, igual que David Cameron. Vam signar un acord amb onze governs que establia alguns dels temes que vam debatre. Si acabem de complir la idea del mercat únic com havíem d'haver fet fa vint anys, crearem més llocs de feina, més prosperitat, més competitivitat. És imperdonable que els líders europeus es reunixin cada poques setmanes i facin declaracions sobre la qüestió de completar el mercat de l'energia, la liberalització de l'energia, l'economia digital... i després simplement no ho compleixin. És vergonyós que continuïn sense proporcionar llocs de feina i prosperitat. Només cal signar un tros de paper.

—**Per què no ho fan?**

—Per tots els interessos posats en l'economia nacional. La liberalització sempre topa contra les persones a qui no agrada. Hi ha empreses energètiques en alguns grans estats membres a les quals no agrada, hi ha un sentiment de proteccionisme que amb la por encara creix. Però és una mala resposta. A la Unió Europea, com a conjunt, hauríem de procurar que la integració econòmica en el mercat únic anés endavant i no endarrere.

—**El Regne Unit torna a estar en recessió, en part a causa del vostre ambició programa de reducció del dèficit. N'heu fet un gra massa, d'austeritat?**

—No. No en som pas fanàtics, de l'austeritat. Som molt més pragmàtics i flexibles per a poder aplicar aquestes mesures que no pas els nostres crítics. Però el creixement i l'estabilitat de les finances públiques són dues cares d'una

mateixa moneda. L'un no existeix sense l'altre. Val a dir que el nou president francès, François Hollande, que suscita titulars a tot Europa amb la seva agenda de creixement, hi està totalment d'acord. El seu pla de reducció del dèficit és gairebé idèntic al nostre. De fet, més estricte i tot.

—**Per què us oposeu categòricament a la proposta d'un impost a les transaccions financeres, que Berlín i París demanen?**

—Ideològicament, no hi tenim cap inconvenient, amb aquest impost. De fet, en tenim les nostres pròpies versions. Vam introduir un impost a la banca el 2011 que grava l'import del deute que contreu un banc amb una taxa del 0,088%. D'aquesta manera, la hisenda pública recapta 2.500 milions de lliures cada any. També tenim un impost de timbre del 0,5% en la compra d'accions, i s'hi recapten 3.000 milions de lliures. Comptat i debatut, ens hem imposat més taxes en el sistema financer que molts països de la Unió Europea.

—**Però feu tant com podeu per a blocar la versió paneuropea d'un impost a les transaccions financeres del ministre de Finances alemany, Wolfgang Schäuble.**

—La banca és una indústria mundial altament integrada. No té gaire sentit d'aplicar un impost a les transaccions en una petita part del sistema perquè és molt fàcil d'evitar-lo, simplement migrant cap a unes altres parts del sistema. Tal com es planteja aquest impost a les transaccions, només té sentit mundialment. Fem pressió, estarem encantats d'anar al capdavant. Però fins aleshores hem d'anar alerta. Cal que recordem que, quan la Comissió Europea va presentar la seva proposta d'impost a les transaccions financeres, la seva pròpia avaluació de l'impacte va indicar que comportaria la pèrdua de mig milió de llocs de feina. En un moment d'intensa inseguretats econòmica i ara que la recessió assetja la Unió Europea, ens ho hem de pensar dues vegades abans de prémer el botó d'inici en una proposta que, segons els qui en són partidaris, deixarà centenars de milers de persones sense feina.

Marco Evers i Bernhard Zand

© *Der Spiegel*

Traducció de Paula Arnas Antolín